

SAMLENOTAT

Klima-, Energi- og Bygningsmi-
nisteriet
26. september 2014

Tidlig forelæggelse den 10. oktober 2014

Dagsorden	Side
1. Meddelelse fra kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende energieffektivitet og dens bidrag til energiforsyningsikkerhed og den klima- og energipolitiske ramme for 2030. <i>- Tidlig forelæggelse</i>	2
2. Kommissionens meddelelse om en strategi for EU's forsyningsikkerhed og en analyse af forsyningsikkerhed. <i>- Tidlig forelæggelse</i>	8

1. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende energieffektivitet og dens bidrag til energiforsyningsikkerhed og den klima- og energipolitiske ramme for 2030

KOM(2014) 520 endelig

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 23. juli 2014 sin meddelelse om energieffektivitet og dens bidrag til energiforsyningsikkerheden og den klima- og energipolitiske ramme for 2030. Meddelelsen indeholder for det første en evaluering af, hvorvidt EU opfylder målet om 20 pct. energieffektivisering i 2020. Kommissionens analyser viser forventede energibesparelser i EU på 18-19 pct. frem mod 2020. Dog kan 20-pct.- målet nås i 2020, hvis alle medlemsstater gennemfører den aftalte lovgivning, og dermed uden at der er behov for yderligere foranstaltninger. For det andet indeholder meddelelsen Kommissionens forslag til EU's energieffektiviseringsmål for 2030, der er en del af EU's klima- og energipolitiske ramme frem til 2030. Kommissionen foreslår i meddelelsen et vejledende energieffektiviseringsmål på 30 pct. i 2030 i forhold til EU's baseline for 2007.

Det Europæiske Råd forventes at tage stilling til EU's energi- og klimapolitiske ramme på dets møde den 23.-24. oktober 2014, hvori et mål for EU's energieffektivisering for 2030 forventes at indgå.

Meddelelsen har ingen direkte konsekvenser for dansk ret.

2. Baggrund

Meddelelsen fra Kommissionen fra den 23. juli 2014 om energieffektivitet og dens bidrag til energiforsyningsikkerhed og den klima- og energipolitiske ramme for 2030 er en opfølgning på Kommissionens meddelelse fra januar 2014 om EU' klima- og energipolitik i perioden 2020-2030. Meddelelsen om energieffektivisering er Kommissionens evaluering af udviklingen i forhold til at nå målet om 20 pct. energieffektivisering i 2020. Derudover indeholder meddelelsen Kommissionens forslag til EU's mål for energieffektivisering i 2030. Meddelelsen fremsættes forud for mødet i Det Europæiske Råds d. 23.-24. oktober 2014, hvor det er forventningen, at Det Europæiske Råd vil tage endelig beslutning om rammerne for EU's energi- og klimapolitik frem mod 2030, herunder mål for vedvarende energi, drivhusgasudledning og energieffektivisering.

Det forventes, at Kommissionen under henvisning til relevant hjemmel vil præsentere konkrete forslag til lovgivning til udmøntning af en ramme for klima- og energipolitikkerne for perioden 2020-2030 følgende en fastsættelse af EU's 2030-målsætninger på Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

Formålet med meddelelsen er for det første at evaluere udviklingen i forhold til at nå målet om 20 pct. energieffektivisering i 2020 og for det andet at foreslå et energieffektiviseringsmål for EU i 2030.

EU har et vedtaget mål om 20 pct. energieffektivitet i 2020 set i forhold til en baseline fra 2007 over udviklingen af energiforbruget. Det fremgår af Kommissionens meddelelse og den tilhørende konsekvensanalyse, at Kommissionen forventer, at der opnås energibesparelser på

18-19 pct. frem mod 2020. Dog kan 20-pct. målet nås i 2020, hvis alle medlemsstater gennemfører den aftalte lovgivning. Set i det lys vurderer Kommissionen, at der ikke er behov for yderligere juridiske tiltag for at fremme energieffektivisering. Derimod opfordres alle lande til at stramme op i forhold til eksisterende virkemidler.

Fastsættelse af Kommissionens forslag til mål for energieffektivisering bygger på en konsekvensanalyse af forskellige scenarier. Konsekvensanalysen viser, at øgede mål for energieffektivisering begrænser behovet for import af fossile brændsler og særligt naturgas. Hermed medvirker energieffektivisering til at øge forsyningssikkerheden på mellemlang og lang sigt. Kommissionens beregninger viser, at omkostningerne til energisystemet stiger, jo højere ambitionsniveauet er. Dette skyldes bl.a., at der er anvendt høje diskonteringsrenter. Samtidig viser Kommissionens konsekvensanalyse og meddelelse, at en satsning på energieffektivisering har en positiv indvirkning på beskæftigelsen og investeringer i energieffektiviseringer.

Kommissionen foreslår ved at afveje fordele og ulemper ved forskellige mål, følgende:

- Et vejledende mål for energieffektivisering i 2030 på 30 pct. set i forhold til det beregnede energiforbrug i 2030 i Kommissionens egen baseline fra 2007.
- At der i forhold til energieffektivisering anvendes den forvaltningsramme, som indgår i Kommissionens 2030-meddelelse fra januar 2014. Det vil sige, at et EU-mål kombineres med EU-virkemidler og nationale indsatser. De enkelte lande indmelder nationale planer til Kommissionen, som efterfølgende har til opgave at overvåge og vurdere de nationale planer i sammenhæng og EU's udsigt til at nå målet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer, Sikkerhed og Industri, Forskning og Energi har den 9. januar 2014 vedtaget deres initiativrapport om EU's ramme for klima- og energipolitikkerne frem mod 2030, som svar på Kommissionens grønbog af 27. marts 2013. Initiativrapporten kalder på, at EU fastsætter følgende bindende mål for 2030:

- mindst 40 pct. drivhusgasreduktioner i forhold til 1990.
- 30 pct. vedvarende energi, som andel af det endelige energiforbrug.
- 40 pct. energieffektivitet.

Rapporten nævner, at alle mål bør være bindende og gennemføres gennem individuelle, nationale mål under hensyntagen til hver enkelt medlemsstats situation og potentiale. Den blev vedtaget på plenarforsamlingen den 5. februar 2014.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen har i første omgang ingen direkte konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovmæssige konsekvenser

Meddelelsen har i første omgang ingen direkte konsekvenser for dansk lov. Hvis der vedtages et EU mål for energieffektivisering i 2030, vil Kommissionen højst sandsynligt foreslå yderligere bindende EU-foranstaltninger og nationale foranstaltninger, der fremmer energieffektivisering.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser for det offentlige eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Hvis der vedtages et EU mål for energieffektivisering i 2030, vil Kommissionen højst sandsynligt foreslå nye virkemidler og tiltag, der fremmer energieffektivisering. Sådanne nye virkemidler vil have betydelige statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen medfører ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Beskyttelsesniveauet

Meddelelsen vurderes ikke i sig selv at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i Klima- Energi- og Bygningspolitisk Specialudvalg. Der er indkommet otte høringssvar fra Det Økologiske Råd (DØR), Verdensnaturfonden (WWF), Danmarks Naturfredningsforening (DN), Dansk Erhverv (DE), Vedvarende Energi (VE), Dansk Industri (DI), Dansk Byggeri (DB), og Dansk Fjernvarme (DF).

Høringssvarende er i det følgende resumeret efter emne:

Mål

WWF fremhæver vigtigheden af at sætte ambitiøse mål for energieffektivitet. DØR, VE, DN og WWF finder, at Kommissionens ambitionsniveau er for lavt og mener, at et mål for energieffektivisering i 2030 skal være på mindst 40 pct. Derudover mener DØR, VE, DN og WWF, at målet skal være bindende. DI støtter Kommissionens forslag om 30 pct. energieffektiviseringsmålsætning og mener samtidig, at det samlede udspil er ambitiøst og udstikker en god ramme for EU's energi- og klimapolitik. DB mener, at målet for energieffektivisering i 2030 bør følge Europa-Parlamentets udspil med et energieffektiviseringsmål på 40 pct. i 2030. DB mener samtidig, at målet skal være bindende.

Virkemidler

DØR, VE, DN og WWF mener ikke, at et bindende mål for energieffektivisering må kompromittere allerede besluttede bindende virkemidler. VE mener desuden, at Danmark skal arbejde for at styrke reguleringen for energieffektivitet også på områder omfattet af EU's kvotehandelssystem. DE mener, at den nuværende danske energi- og klimapolitik indeholder forvridende elementer, der tilgodeser nogle erhvervssektorer på bekostning af andre. DE opfordrer til, at støtte til energieffektivisering tildeles ud fra en vurdering af støttens nettoeffekt i det enkelte projekt, fordi det vil tilgodese en økonomisk optimal støttefordeling.

DI støtter Kommissionens analyser om, at der skal fokuseres på implementering af eksisterende lovgivning og initiativer frem mod 2020 i stedet for at introducere nye initiativer. DI støtter en målrettet indsats mod at indfri potentialet for energibesparelser i bygninger. I forhold til energieffektivitet i transportsektoren skal dette håndteres via fælles EU-regler. DB mener, at de eksisterende initiativer til at nå målet om 20 pct. energieffektivitet i 2020 ikke er gode nok, fordi Kommissionen beregninger viser, at EU ikke er helt på sporet til at nå målet på 20 pct. energieffektivisering i 2020.

DF mener, at Kommissionen entydigt sammenstiller energieffektivisering med energibesparelser. Det betyder ifølge DF, at gevinster ved en fokusering på energieffektivisering i hele energisystemet går tabt. DF opfordrer til, at energieffektivisering fremmes via systemtænkning.

Om Kommissionens scenarieberegninger

WWF synes ikke, at Kommissionens meddelelse i tilstrækkelig grad afspejler behovet eller fordelene ved at være ambitiøse omkring energieffektivitet. DØR, VE, DN og WWF mener ikke, at de samfundsøkonomiske beregninger i Kommissionens konsekvensanalyse er korrekte bl.a. på grund af for høj diskonteringsrente og overvurdering af de nødvendige investeringer samt manglende inddragelse af ikke-energimæssige fordele. DB mener, at Kommissionens modelberegninger undervurderer potentialet for energieffektivisering, bl.a. fordi diskonteringsrenten er for høj.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke på nuværende tidspunkt klarhed over andre EU-landes positioner. Det formodes, at en række lande udover Danmark støtter et ambitiøst bindende mål for energieffektivisering i 2030. Belgien, Tyskland, Grækenland, Irland, Luxemburg og Portugal sendte sammen med Danmark d. 17. juni 2014 brev til Kommissionen om behovet for et ambitiøst bindende mål for energieffektivitet.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen arbejder for, at der i EU fastlægges bindende mål for energibesparelser og vedvarende energi.

Regeringen mener, at realisering af rentable energieffektiviseringer er væsentlige for, at EU og Danmark kan nå de langsigtede klima- og energipolitiske mål for 2050 på en omkostnings-effektiv måde. På den baggrund lægger regeringen vægt på, at energieffektivisering får en central plads i EU's klima- og energipolitik frem mod 2030.

Regeringen støtter desuden energieffektivisering, fordi det er et vigtigt middel til at øge EU's energiforsyningssikkerhed. Den aktuelle situation i Ukraine understreger vigtigheden af at reducere EU's afhængighed af importeret olie og naturgas. Endelig kan energieffektiviseringer være med til at gøre samfundet mindre sårbart overfor udsving i energipriser.

I april 2014 udsendte Kommissionen en offentlig høring i forbindelse med vurdering af fremskridt i forhold til energieffektivitetsmålsætningen for 2020 og en ramme for energieffektivitetspolitikken i 2030. Regeringen tilkendegav i den forbindelse en foreløbig positiv linje over for et ambitiøst, bindende mål for energieffektivisering. Regeringen understregede dog i sit svar til Kommissionen, at der var tale om en foreløbig holdning. Regeringens endelige holdning er under fastlæggelse.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Kommissionens meddelelse om en strategi for EU's forsyningssikkerhed og en analyse af forsyningssikkerhed

KOM(2014) 330 endelig

- Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i marginen.

1. Resumé

På anmodning af Det Europæiske Råd (DER) den 20.-21. marts 2014 fremlagde Kommissionen den 28. maj 2014 en meddelelse om en strategi for EU's energiforsyningssikkerhed samt en dybdegående analyse af EU's energiforsyningssikkerhed. Baggrunden for Kommissionens analyse er krisen i Ukraine og det fornyede fokus på EU's afhængighed af importeret energi.

Meddelelsen blev drøftet på energirådsmødet den 13. juni 2014, ligesom den blev drøftet af DER på dets møde den 26. – 27. juni 2014. Her blev det samtidig understreget, at energisikkerhedsstrategien er tæt forbundet med 2030-rammen for klima- og energipolitikken.

Kommissionen har – i forbindelse med Ukraine-krisen – over sommeren gennemført en stress-test af den europæiske gasforsyningssikkerhed med det formål at få overblik over, om EU's energisystem er i stand til at modstå afbrydelse af gasforsyningen fra Rusland for vinteren 2014/15. Derudover havde stresstesten til formål at forberede et eventuelt modsvar.

Det forventes, at DER vil drøfte energiforsyningssikkerhedsstrategien i forbindelse med dets drøftelse af 2030-rammen på dets møde den 23.-24. oktober 2014. Det italienske formandskab har til hensigt at fremsende en Rådssrapport til DER-formanden om Energirådets drøftelser af, hvordan EU's energisikkerhed kan styrkes på kort, mellemlang og lang sigt.

Meddelelsen har ingen konsekvenser for dansk ret.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd besluttede på sit møde den 20.-21. marts 2014 at anmode Kommissionen om inden juni 2014 at gennemføre en dybdegående undersøgelse af EU's energisikkerhed og at forelægge en samlet plan for nedbringelsen af EU's energiafhængighed. Kommissionen fremlagde den 28. maj 2014 sin plan i en meddelelse om en strategi for EU's energiforsyningssikkerhed samt en dertil hørende undersøgelse i form af en dybdegående analyse af EU's energiforsyningssikkerhed, som DER ved sit møde den 26. – 27. juni hilste velkommen og havde en første drøftelse af. I DER-konklusionerne fra juni, hvor det samtidig blev understreget, at energisikkerhedsstrategien er tæt forbundet med 2030-rammen for klima- og energipolitikken, opfordredes samtidig til at øge bestræbelserne på at mindske Europas høje energiafhængighed og søge at øge gennemførelsen af en række foranstaltninger med henblik på at styrke Europas modstandsdygtighed og øge dets energisikkerhed på kort sigt inden vinteren 2014/2015. DER nåede bl.a. til enighed om følgende:

- Der bør ske en styrkelse af de eksisterende nød- og solidaritetsmekanismer, først og fremmest i de mest sårbare medlemsstater.

- Der bør foretages relevante investeringer i energiinfrastruktur for at øge forsyningssikkerheden herunder investeringer, der omfatter tredje lande.
- Samarbejde med internationale partnere bør øges for at mindske risikoen for afbrydelser.
- Energifælleskabet, som har til formål at udvide gældende EU-ret på energiområdet til at omfatte udvidelses- og naboskabslande, bør styrkes.

Som forberedelse til DER's møde i oktober anmodede DER Rådet (energi) om yderligere at analysere andre foranstaltninger på mellemlangt og langt sigt for at øge EU's energisikkerhed. Det er forventningen, at DER som en del af forhandlingerne omkring 2030-rammen vil behandle en række foranstaltninger, der potentielt kan øge EU's energiforsyningssikkerhed. Her kan følgende elementer eksempelvis indgå:

- tiltag i forhold til infrastrukturprojekter, herunder:
 - imødegåelse af energiisolation (især i forhold til de baltiske lande og den iberiske halvø),
 - en forøgelse af det eksisterende 10 pct.-mål for interconnectorer til 15 pct. i 2030,
 - identifikation og acceleration af PCI-projekter¹ på den mellemlange bane i gassektoren,
- øget transparens gennem en styrkelse af informationsudveksling i forbindelse med indgåelse af mellemstatslige aftaler med tredje lande (IGA – Intergovernmental Agreements) samt
- en identifikation af sektorer, hvor der kan findes betydelige energieffektiviseringspotentialer.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (energi) den 13. juni 2014 var der en politisk drøftelse af Kommissionens meddelelse om en strategi for EU's energiforsyningssikkerhed og den dertil hørende analyse af EU's energiforsyningssikkerhed. Drøftelsen blandt energiministrene havde til formål at forberede drøftelsen i Det Europæiske Råd den 26.-27. juni 2014.

Kommissionen anfører i sin strategi indledningsvist, at EU i dag importerer 53 pct. af sin energi, 90 pct. af sin råolie og 66 pct. af sin naturgas. Naturgasimporten fra Rusland var i 2013 42 pct. svarende til 27 pct. af EU's samlede gasforbrug. Dertil kommer forventningen om, at verdens samlede energiforbrug vil stige med 27 pct. frem mod 2030. Det vil indebære store ændringer i de globale forsynings- og handelsmønstre, hvilket kan medvirke til at forstærke EU's sårbarhed.

¹ Infrastrukturforordningen 347/2013 har til formål at accelerere europæisk infrastrukturudbygning. Infrastrukturforordningen udpeger en række særligt vigtige europæiske infrastrukturprojekter "projects of common interest" (PCI), som opnår en række særlige fordele mht. myndighedsgodkendelse, investeringsmæssige incitamenter fra de nationale regulatorer og EU-støttemuligheder. Projekterne udvælges på baggrund af en fælles cost-benefit analyse (CBA metodik), der er udarbejdet af ENTSO, sammenslutningen af europæiske systemoperatører. Metodikken anvendes på projekterne i ENTSO's tiårige netudviklingsplan (TYNDP), som derefter danner basis for udvælgelsen af PCI projekterne. Selve udvælgelsen af PCI projekterne sker i regionale fora, hvor både medlemslande, regulatorer og EU-Kommissionen deltager. På basis af PCI-listerne fra de regionale fora udarbejder Kommissionen en samlet PCI-liste for hele EU.

Strategien har til hensigt at nedbringe EU's energifhængighed ved hjælp af en række foranstaltninger. Den bygger på otte søjler. Kommissionen anfører, at EU's forsynings-sikkerhed er snævert forbundet med arbejdet med at gøre EU til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi, hvorfor 2030-målene for klima- og energipolitikken også er udgangspunkt for strategien.

Hver af de otte søjler indeholder en række forslag til initiativer:

1. Kommissionen skal sikre et tæt samarbejde med regulatorer, transmissionssystemoperatører (TSO'er) m.v. for at sikre tilstrækkelig kapacitet, udvikle en fleksibilitet så naturgassen kan transporteres i begge retninger (reverse flows) samt koordinere forsyningsikkerhedsnødplaner på EU og regionalt niveau. Der foreslås gennemførelse af stresstests af medlemslandenes energisystemer med henblik på at teste konsekvenser af forsyningsafbrydelser, udvikling af nødinfrastukturer, reduktion af energifterspørgslen på kort sigt samt en forøgelse af energiproduktionen.
2. Kommissionen vil gennemgå eksisterende mekanismer med henblik på at sikre forsyningsikkerheden samt foreslå en forbedrede mekanismer, der skal sikre koordination mellem medlemslandene og industrien om forsyning af energi. Konkret skriver Kommissionen:
 - i) at EU bør have fokus på større internationalt samarbejde og transparens om olielagre og oliemarkeder og ikke mindst involvere nye konsumentlande som Indien og Kina.
 - ii) at selvom meget er gjort for at imødegå pludselige afbrud i gasforsyningen som i vintrene 2006 og 2009, kan forsyningen sikres ved bl.a. øget samarbejde mellem medlemslandene, udførelse af risikoanalyser (stresstests) og forsyningsikkerhedsplaner på regionalt plan og EU-niveau. Kommissionen forventer at ville evaluere forordningen om naturgasforsyningsikkerhed, herunder se på definitionen af beskyttede kunder.
 - iii) at have større fokus på beskyttelsen af kritisk infrastruktur, herunder energiinfrastruktur, blandet med fokus på IT-sikkerhed.
 - iv) at der arbejdes med solidaritetsmekanismer mellem medlemsstaterne, med speciel fokus på medlemsstaterne ved EU's østlige grænse.
3. Energibesparelser er et centralt element i sikring af EU's forsyningsikkerhed med store potentialer i både boligmassen og industrien ved energieffektiviseringer. Den private sektor har en stor rolle at spille, men også EU's strukturfonde kan medvirke hertil. Der er således afsat 27 mia. euro til investeringer i bl.a. energieffektivitet. Medlemslandene bør øge deres fokus på at nå energieffektivitetsmålene for 2020 med fokus på bl.a. varme og isolering af bygninger og industri gennem implementering af Energieffektiviseringsdirektivet (EED) og bygningsdirektivet (EPBD). Kommissionens evaluering af EED kom den 23. juli 2014 med status for 2020-målene og en strategi frem mod 2030. Samtidig vil Kommissionen identificere sektorer, hvor energieffektiviseringsmål kan opnås på mellemlang og lang sigt.

Derudover anfører Kommissionen, at man gennem øget energirenovering af bygninger kan reducere energiforbruget i bygninger med op til 75 pct.

4. En væsentlig garanti for at sikre EU's forsyningssikkerhed er gennem et velfungerende og fuldt integreret indre marked for el og gas. Kommissionen foreslår først og fremmest en fuld implementering af det indre marked for energi. Derudover skal medlemslandene igangsætte en række initiativer, herunder styrke det regionale samarbejde om bl.a. kapacitetsmekanismer, implementering af netværkskoder og sammenkoblinger mellem medlemslandene. Kommissionen skal hurtigere indlede traktatkrænkelsessager, sikre hurtig implementering af alle projekter af fælles interesse (PCI), forsøge at reducere olieafhængigheden fra Rusland samt udvikle politikker, der kan medvirke til at reducere transportsektorens afhængighed af olie
5. EU kan reducere sin importafhængighed ved at øge produktionen af egne energikilder. Kommissionen vil fortsætte udbygningen med vedvarende energi med henblik på at nå VE-målet på 20 pct. i 2020, hvor VE-andelen udgjorde 14,1 pct. i 2012 for EU som helhed. Kommissionen foreslår en målsætning på minimum 27 pct. for 2030. Derudover henvises til kendte prioriteringer for at sikre stabile rammevilkår for udbygning med vedvarende energi samt at øge koordineringen af VE-støttesystemerne i EU gennem de nye rammer for statsstøtte i energi- og miljørammebestemmelserne. Derudover anviser Kommissionen, at selvom forbruget og produktionen af kul samlet er faldet i EU, udgør kul stadig 27 pct. af EU's andel af elproduktionen. Kommissionen vil derfor sikre udnyttelsen af eksisterende fossile ressourcer, der særligt omfatter kul og skifergas. Kul antages dog kun at have en fremtid i EU i forbindelse med Carbon Capture and Storage. Kommissionen forventes i den forbindelse at ville revidere CCS-direktivet.
6. Yderligere teknologisk udvikling på energiområdet. Kommissionen vil fremhæve energiforsyningssikkerhed i implementeringen af prioriteterne for Horizon2020-programmet for Forskning og Udvikling og sikre, at den kommende køreplan for den Strategiske Energiteknologiplan er i overensstemmelse med prioriteterne i Forsyningssikkerhedsstrategien.
7. Det foreslås, at EU sikrer diversificering af eksterne forsyninger af energi. Kommissionen og medlemslandene bør fokusere på sikring af transparens i gasforsyningssikkerhed, støtte til udviklingen af gasinfrastruktur med Norge, den sydlige korridor og Middelhavets gashub, fremme vedtagelsen af direktivet om nuklear sikkerhed samt sikre diversificering af nukleare brændselsforsyninger.
8. En styrket koordination så EU taler med én stemme i relation til den eksterne energipolitik er en væsentlig forudsætning for EU's forsyningssikkerhed. Valg af energimiks er det enkelte medlemslands kompetence, men nationale beslutninger kan have konsekvenser for de øvrige medlemslande. Kommissionen foreslår etablering af en mekanisme, der gør det muligt for medlemslande at informere hinanden om vigtige beslutninger angående valg af energimiks. Derudover foreslås det,

at Energifællesskabet styrkes yderligere til også at vedrøre spørgsmål om forsyningssikkerhed. Kommissionen foreslår at assistere medlemslandene ved forhandlingerne om indgåelse af kontrakter med tredjelande. Konkret foreslår Kommissionen at revidere mekanismen for udveksling af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande på energiområdet (994/2012/EU). Kommissionen foreslår at undersøge, om der kan udvikles en procedure for gas, der kan øge gennemsigtigheden på gasmarkedet og have betydning for forsyningssikkerheden. Kommissionen vil ligeledes undersøge om man på frivillig basis kan koble gasindkøb for på den måde at øge forhandlingsstyrken, idet sådanne tiltag dog skal være i overensstemmelse med EU- og handelslovgivning.

Det italienske formandskab har udarbejdet en rådsrapport om energiforsyningssikkerhed på baggrund af energiarbejdsgruppens drøftelser om energiforsyningssikkerhed. Rådsrapporten er blevet forhandlet i energiarbejdsgruppen og vil være energirådsformationens indspil til Det Europæiske Råds drøftelser om energiforsyningssikkerhed den 23.-24. oktober 2014. Det forventes, at rådsrapporten vil blive bilagt DER-konklusionerne i et annek.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for gældende dansk ret, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

7. Konsekvenser

Lovmæssige konsekvenser

Der redegøres ikke for de lovmæssige konsekvenser, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, bør det vurderes, om det vil medføre lovmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke nogen statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, bør det vurderes, om det vil medføre statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser

Forslaget medfører ingen administrative konsekvenser, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, bør det vurderes, om disse vil medføre administrative konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet

Kommissionens meddelelse skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

På mødet i Specialudvalget for Klima- Energi- og Bygningspolitik den 20. maj 2014 fremkom følgende generelle bemærkninger:

Det Økologiske Råd betonedede, at hvis EU's energiforsyningsikkerhed skal højnes, bør der være fokus på at styrke infrastrukturens sammenkoblingen mellem og internt i medlemslandene.

Vedvarende Energi argumenterede for fokus på indenlandsk fleksibilitet i stedet for udbygning. Derudover opfordrede Vedvarende Energi til, at regeringen positivt overvejede at støtte tankerne om en energiunion.

Biorefining Alliance fremhævede, at olie udgjorde et større problem end gas og argumenterede for, at fokus på at nedbringe olieafhængigheden bragtes ind i drøftelserne af forsyningsikkerhed.

Dansk Fjernvarme fremhævede ligeledes behovet for indenlandsk fleksibilitet. Derudover argumenterede Dansk Fjernvarme for nødvendigheden af kapacitetsmekanismer. Det var vigtigt at sikre klare politiske udmeldinger af hensyn til nødvendig for fremtidige investeringer fra den private sektor.

Greenpeace udtrykte støtte til regeringens generelle holdning, idet Greenpeace dog understregede, at diversificering ikke måtte føre til udbygning af naturgasnettet.

Dansk Energi mente, at fleksibilitet hang sammen med transmission.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Flere lande har forud for fremlæggelsen af Kommissionens meddelelse forelagt deres foreløbige positioner i form af såkaldte non-papers. Generelt er Kommissionens strategi om forsyningsikkerhed blevet godt modtaget. Medlemslandene grupperer sig generelt i to fløje. På den ene side står de lande, der vægter forsyningsikkerhed højest og ønsker at højne EU's forsyningsikkerhed med fokus på kortsigtede løsninger. Heroverfor står en anden gruppe af lande, der ønsker at højne forsyningsikkerhed gennem vedvarende energi og energieffektiviseringer og dermed have fokus på omstilling til en lavemissionsøkonomi. Disse lande, heriblandt Danmark, søger at skabe et stærkt link til drøftelsen af EU's klima- og energipolitiske ramme for 2030.

Et medlemsland har i et non-paper argumenteret for oprettelse af en energiunion med fokus på fælles indkøb i EU af gas for på den vis at øge medlemslandenes forhandlingsstyrke i indkøbsaftaler. Flere lande har ytret støtte til dette forslag. Andre lande er skeptiske, idet de finder, at det er i modstrid med principperne for EU's indre energimarked.

10. Regeringens generelle holdning

Den nuværende krise i Ukraine har endnu engang henledt opmærksomheden på, at EU er særdeles afhængig af importerede fossile brændsler. Da afbrændingen af fossile brændsler samtidig udgør hovedkilden til udledning af klimaforstyrrende drivhusgasser, tegner det samlet set billedet af den udfordring, som EU's energipolitik skal imødekomme: En balance mellem forsyningsikkerhed, konkurrenceevne og opnåelse af EU's klimamålsætninger.

Det er regeringens generelle holdning, at EU's importafhængighed ikke kan løses på kort sigt, og at den kræver et svar med mange facetter. Den nuværende situation som

følge af krisen i Ukraine kan ikke håndteres udelukkende med hurtige indgreb, men svaret må ses i sammenhæng med EU's langsigtede klima- og energiklimapolitik. Det er fordi hovedredskaberne til at sikre den langsigtede energiforsyningsikkerhed og -uafhængighed efter regeringens opfattelse er sammenfaldende med hovedredskaberne til at indfri EU's langsigtede klima- og energipolitiske mål. Det vil sige øget energieffektivisering, øget anvendelse af VE, udbygning af infrastrukturen og fuld og effektiv gennemførelse af det indre energimarked.

På den baggrund vil regeringen lægge vægt på, at der i drøftelserne af Kommissionens meddelelse om strategi for EU's energiforsyningsikkerhed ikke tages beslutninger, der indebærer et øget incitament til anlægsinvesteringer med lang levetid som ikke harmonerer med EU's langsigtede klima- og energipolitik, fx investeringer i nye kulfyrede kraftværker.

Regeringen vil på den baggrund lægge følgende prioriteter til grund for den danske holdning til Kommissionens meddelelse:

Regeringen er enig i, at energieffektivisering er det mest effektive middel til at reducere EU's afhængighed af importerede brændsler. Der bør i den forbindelse også være fokus på, hvilke lande der har de største potentialer for bl.a. at sikre omkostningseffektivitet. På den baggrund vil regeringen arbejde for et ambitiøst bindende mål for energieffektivisering i EU i 2030 og nye politikker og virkemidler for relevante sektorer.

Fortsat udbygning af vedvarende energi er central i opnåelse af EU's klima- og energipolitik. Regeringen vil på den baggrund arbejde for, at det bindende EU-mål hæves fra 27 pct. til 30 pct. i 2030-rammen. Samtidig vil regeringen bidrage til en effektiv og ubureaukratisk implementering i form af en ny og effektiv governance-mekanisme, der kan skabe stabile investeringsrammer og skabe den nødvendige private deltagelse og innovation.

Et velfungerende liberaliseret indre marked for energi er en forudsætning for at øge energiforsyningsikkerheden. Regeringen vil på den baggrund lægge vægt på, at der sikres en fuld og effektiv implementering af det indre marked for energi. Implementeringen skal ske uden forsinkelse, således at målet om fuld gennemførelse i 2014, som sat af Det Europæiske Råd, kan blive indfriet.

Udviklingen af energiinfrastruktur er en central forudsætning for forsyningsikkerhed. Regeringen støtter, at Kommissionen sammen med de relevante lande, projektmanagerne og regulatorerne søger at øge hastigheden for implementering af projekter af særlig interesse (PCI'er), idet de regionale grupper under infrastrukturforordningen dog også bør have en rolle i udpegningen af kritiske projekter for at sikre en fortsat regional forankring og kontrol af beslutningerne i en velfungerende PCI-proces. Regeringen støtter endvidere, at der for CEF-midlerne er særligt fokus på implementering af kritisk infrastruktur i forhold til Ukraine-krisen. Derudover er regeringen enig i, at infrastrukturforbindelser udbygges, når der er behov for dem. Regeringen vil i forhandlingerne kunne støtte et nyt mål for udbygning af energiinfrastruktur i EU. Regeringen ønsker evt. finansiering til et sådant mål afholdt inden for lofterne i de flerårige finansielle rammer.

Forbedret viden og erfaring vedrørende skifergas kan bidrage til en mere velfunderet afklaring af skifergassens mulige plads som en fremtidig energikilde i EU. Derfor ser regeringen positivt på at indgå i et europæisk netværk for udveksling af erfaringer og viden om skifergas.

I lyset af den aktuelle problemstilling i Ukraine anerkender regeringen også nødvendigheden af tiltag på kort sigt. Sideløbende med reduktion af EU's importafhængighed på den korte bane skal der arbejdes for forbedring af EU's evne til at håndtere store energikriser. Der angives relevante virkemidler i meddelelsen, som kan føre til konkrete handlinger og gennemarbejdede forslag, hvor bl.a. stress tests er et egnet virkemiddel. Et sådant arbejde bør bygge på medlemslandenes egne systemer for energisikkerhed og bør på det grundlag etablere en overbygning på EU-niveau, som i øget omfang sikrer koordinering og fastlæggelse af minimumsstandarder for medlemslandene. Regeringen ser i det lys bl.a. positivt på, at der foretages en revision af gasforsyningssikkerhedsforordningen under hensyntagen til de opnåede erfaringer og de aktuelle usikkerheder om europæisk naturgasforsyning med sigte på at forbedre EU's naturgasforsyningssikkerhed. Der vil samtidig blive arbejdet for, at Danmarks naturgasforsyningssikkerhed ikke forringes. Regeringens endelige holdning vil blive fastlagt, når der foreligger konkrete forslag.

Regeringen ser positivt på arbejdet med at sikre den fortsatte udbygning af EU's eksterne energipolitik og vil arbejde for at sikre en koordineret og sammenhængende indsats, hvor EU taler med én stemme i forhold til en række eksterne aktører og organisationer på energiområdet. Danmark har selv ingen IGA'er, men understøtter gennemsigtighed og udveksling af oplysninger om sådanne aftaler med henblik på at forbedre EU's forhandlingsstyrke overfor tredjelande. Bedre udnyttelse af Kommissionens bistand i forhandlinger om energi med tredjelande er også en relevant mulighed, som bør overvejes af medlemsstater, der vælger at indgå mellemstatslige aftaler på energiområdet

Regeringen er dog i udgangspunktet skeptisk over for tankerne om skabelse af en energiunion med henblik på fælles gasindkøb, der frygtes at være i strid med de overordnede bestræbelser i EU på at gennemføre det indre marked for energi, og afventer i den forbindelse Kommissionens analyse af forslaget overensstemmelse med indre markedsprincipperne.

Endelig vil regeringen støtte initiativer, der kan øge diversificeringen af EU's energiforsyning ved at udvikle de eksterne relationer med andre forsyningslande end de nuværende.

I forhold til rådsrapporten om energiforsyningssikkerhed, der vil være energirådsformationens indspil til Det Europæiske Råds drøftelser om energiforsyningssikkerhed, agter regeringen at basere sin stillingtagen til rådsrapporten på basis af ovenævnte holdning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg på mødet den 4. juni 2014 til orientering.